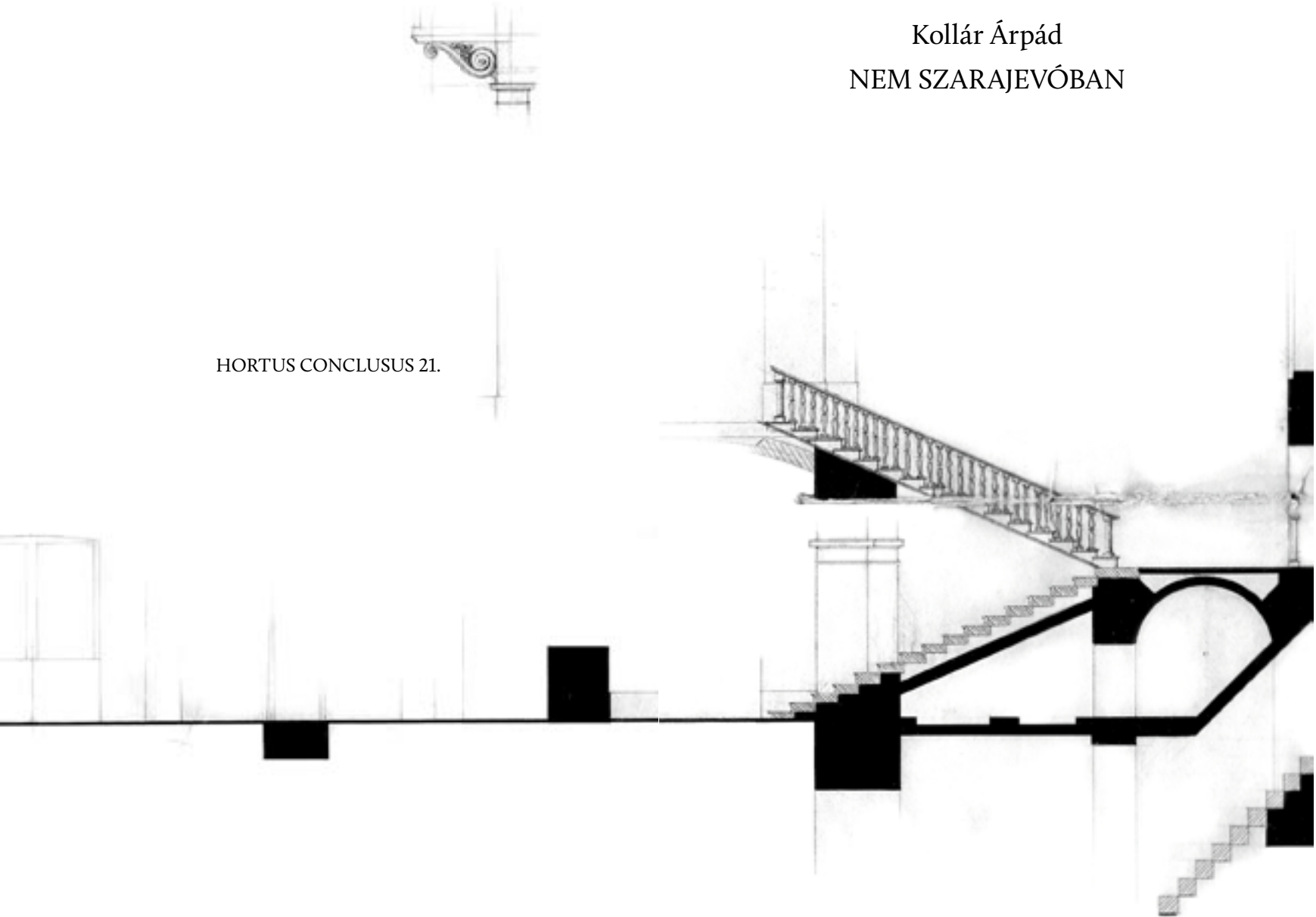

Kollár Árpád
NEM SZARAJEVÓBAN

Kollár Árpád
NEM SZARAJEVÓBAN

HORTUS CONCLUSUS 21.

Fiatalkor Szövetsége
Budapest, 2010

A kötet kiadását a Nemzeti Kulturális Alap támogatta.

A szerző a kötet megírásakor
Móricz Zsigmond irodalmi ösztöndíjban részesült.

© Kollár Árpád
© Fiatal Írók Szövetsége

HOMOKFÉREG

Palič

Stanična st.

P a l i č k o j e

Aleksandrová stanična stanica

MINTHA POR

*„mintha porból öntött szobrok
ülnének porszürke lovakon”*

(Munk Artúr: Háborús napló)

Mintha porszürke szobrok
után kutatnék,
belefúrom kezem a homokba,
behatolok a langyos
kvarc csillámok közé,
mintha hallanám odalenn
a porlovak puha dobbanását,
krátert nyitok az ezüstös anyagban,
mindig beljebb és beljebb
a szőlőgyökér zivatarban,
szüntelen visszavonulásban
a vízzáró agyagig süppedve
megérinteném a porhuszárokat,
mintha nyerítés, mintha porhó;
betör a homok az artériába,
átszivárogja a test homályos üregeit,
a kongó mauzóleumot,
át a behálózott relikviákat,
mintha temetetlen leletek mellett
lejjebb és lejjebb,
mégis mindig ugyanott,
mintha folyton beomló járatokkal
homokféregként átfúrhatnám,
felfalhatnám a felső réteget.

HIDEG MONDATOK

Háromszor szakadt le és háromszor tűnt
el eddig idén nyom nélkül a hó.
Most mintha megfogná a föld kemény marka,
elfagytak a mélybe húzó hajszalerek.
Nyűglődik a borostás táj, megszűnik lassan,
fehérebb minden, alattomosabb.

Három őz áll az elhagyott folyómederben,
bólogatnak, akár a határ menti olajkukak.
Az erdőfoltok felé pislognak ingerülten,
ahol megroppan a szil és a kocsányos tölgy.
Van valami könnyed vigasz a fák nevében,
ami a kimondás vizébe lógatja gyökerét.

Hárman állnak a régi töltés síkos betonútján,
a kései zivatarban három fiatal férfi.
A Nepomuki-szobor felől csap rájuk a szél,
meglebbentve a kérges hófüggönyt.
És meglátják a föld határait, alaktalan testét,
hogyan a város füstje felszállt, az ég felé.

RIANÁS

Letépett szőlőindaként hever távol
a folyótól kemény homokágyán
a téli holtág.

Röptében megdermed itt a cinke, a csíz,
a harkály is megdermed a két fa közé
bogozott íven.

Így fagy el egyszer minden mozdulatunk.
Két mondat között koppanva hull alá
puha kis testünk.

Tapaszd füled az acélkék köpenyre.
Hallod, korog az éledő víz gyomra.
Hallom, hízik a jég.

Ahol a krisztustövis körbezárta a fák
romos gótikáját, talpunk alatt
megmoccan a holtág.

Ezüstös szakállamra kúszik, ami a folyó
volt egykor. Halak és hálók.
Sárszínű sodrás.

Így olvad fel végül minden mozdulatunk.
És fénylő légbuborékok héjába zár
a víz szuszogása.

VACKOT KAPAR

Egyre szuszog a csönd a Küküllő partján,
fújtat és szöszöl, mint az éhes sündisznók,
a kertek alvadt szemű kis gyilkosai.
Átrágja az éjszaka bolyhos nyugalmát.

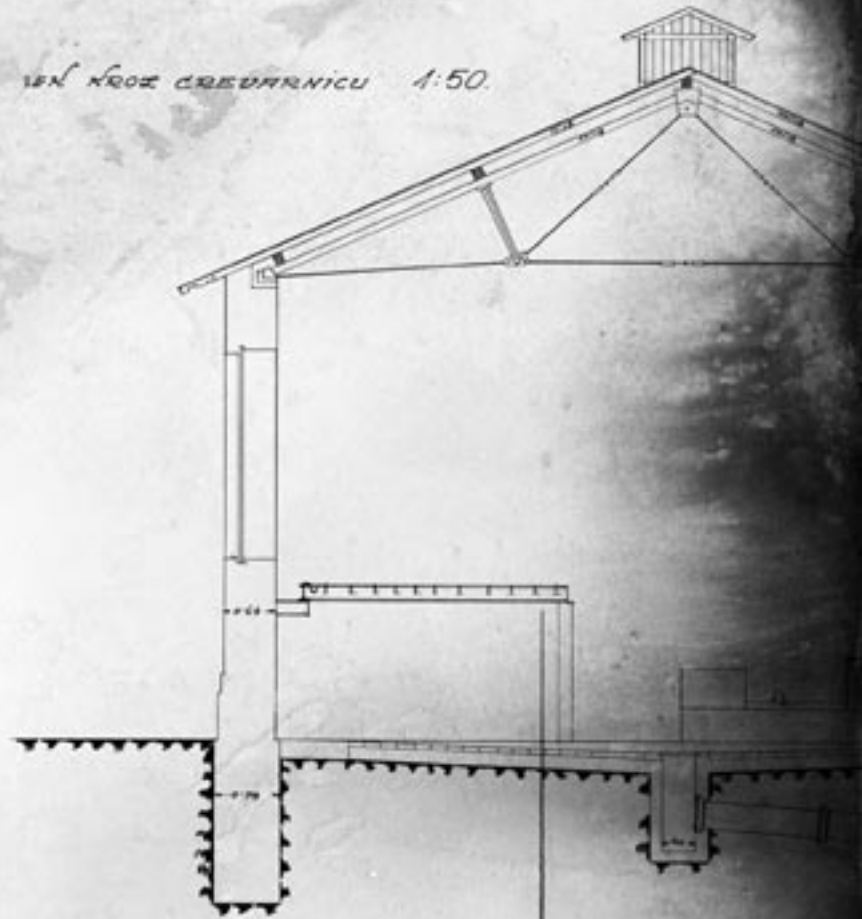
Bőröd alá piszkál az ideges hajnal,
matató ujjá csomót csomóra hurkol
a megroppanó csontok velőhúrjain.
Vackot kapar benned a túlpárt látványa.

Ki tudja, mi vár ott a kéklő iszapban,
ahol a patakba belecsobban a domb,
és a gombászok folyton összetopogják
az ezüstös szederinda-hajtásokat.

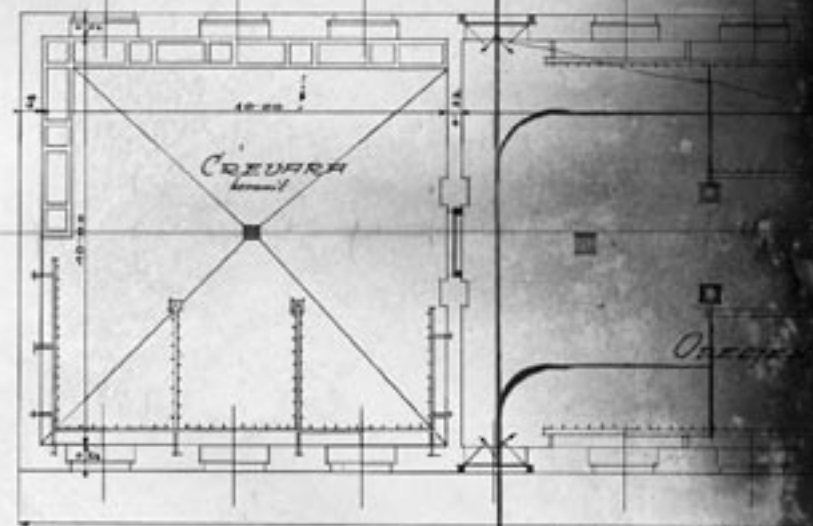
Ahogy lila évgyűrűt von a kékfrankos
poharad peremén, átölel a sodrás;
s a felbukkanó szerves hordalék fölött
a nap pengéje elmetszi a fák torkát.

SZARAJEVÓBAN NEM

151 KROZ CJEVARNICU 1:50.

ODELIENJE ZA KLANJE

62 - 7 No 16
8 km daleko # 62

szarajevóban nem lehetsz turista
ki csorgó nyállal leltározza
a borzalmak rekvizitumait
nem tuszkolhatod tenyered
a gránát ütötte résekbe
mintha a siratófal több ezer éves
kövei közé rejténél üzenetet

szarajevóban nem lehetsz szarajevói

szarajevóban magad sem tudod
mi lehetnél s mi lehettél volna

szarajevóba mindig reggel érkezel és
a csatlakozás a sötét beállta után esedékes

szarajevóban olcsóbb a túrós
burek a húsosnál
drágák a használt könyvek
és formás fenekű lányok ereszkednek
le a hegyekből

a szemedbe néz mindegyik
ha a mellek közé vizslatsz

szarajevóban fölfelé nehéz
lefelé könnyű gyalogolni

szarajevóban himlősek a házak

szarajevóból buszok indulnak szarajevóba

szarajevóban akaratlanul is
visszatértünk egy parkba
hol a napfoltos padokra
kiültek a huszonéves párok
egymás ölének feszültek hosszan
párhozó vérnarancs poloskák

egyre vadabb ütemben
riszálták csípőjüket a lányok
veszetteen smirglizték
a fiúk farmer ölére
foltosra koptatva
a blue jeans combokat

a cipzár mégis keményen
állta a szüntelen ostromot

szarajevóban milyen vékonyak
mind a lányok
milyen mohók és elégedettek
milyen ügyesen
ülnek meg musztángjaikat
és milyen jó a bokrok mögül
meglesni ezt a vonaglást
ezt a vágót
hallgatni a testek elnyújtott vonítását

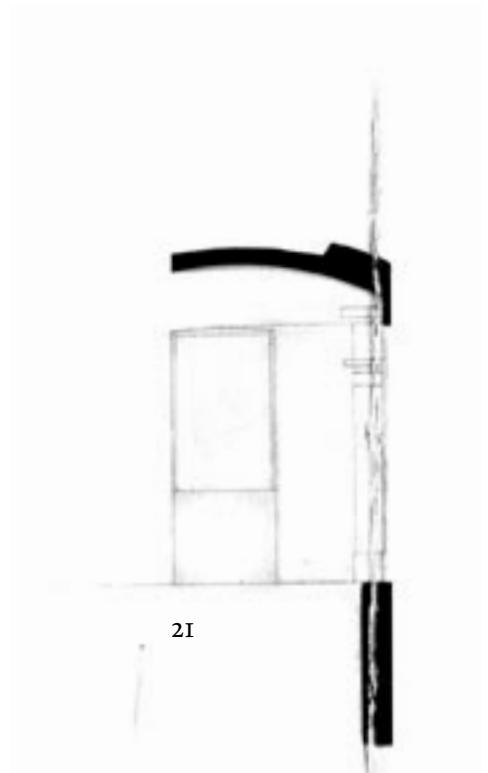
valahogy folyton visszatértünk
ide a meszes fejfák
közt kanyargó ösvényre
akaratlanul is szabad padra vártunk
hiszen jó lett volna elidőzni
a kimerítő őrjárat után
érezni a város ritmusát
beállva a sorba

szarajevóinak lenni egy ideig
mindenféle kockázat nélkül

szarajevóban a fák a legnaivabbak
a csupasz tűzfalakba merítik
pelyhedző gyökerük
és mohóbban szívják a téglát
mint a lányok az életerőt

szarajevóban a kislefák nem törődnek
a politikával
a százéves tölgyek nyugalmával
ülnek meg bérelt helyükön
nem zaklatja őket
épül vagy pusztul éppen a város
hogyan födémre cserélik lassan a lombátrakat

szarajevóban a bölcs kislefák csak szívják
szipolyozzák a téglát
szorgalmasan növekednek
hiszen tudják
errefelé meg sose lehet tudni

szarajevóban meg kellett volna venni
a túlélőtérképet
megvenni abban a drága antikban
huszonegy konvertibilis márkáért
vagy észrevétlen zsebembe csúsztatni
süppeteg papírját
farmeromba gyömöszölni
vázlatokba zsugorított történeteit

szarajevóban némi terepismerethez
kellett volna jutni
némi útmutatáshoz esélyhez
ott a krležával zsúfolt polcok között

szarajevóban mindenáron
meg kellett volna szerezni a túlélést
megváltani magam vagy valaki mást
aki sohase lehettem volna
jöllehet ki gondol erre szarajevóban

szarajevó a szőrös kezű asszony
aranyflekkes tagjaival
csimpaszkodik belém
lehántja rólam átizzadt gönceim

unom harmonika-lényét
hogyan szabdalt hangjegyekből
harmóniát csíhol
unom hogy nem lehetek
óvatlan átutazója
zaklat nem enged
míg nem leszek övé

ölembe vonom hát reggeltől estéig
mert már vár a tenger
várnak bajszos nők és lágyabb tamburák

szarajevóban két napig égett
a könyvtár egyfolytában
mesélem itthon két napig
ismétli borzongva barátom
az idővel mérlegelve a mennyiséget
két napnyi könyv kézirat
visszhangozzuk
miközben fogalmunk sincs róla
egy átlagos test meddig ég

nem szarajevóban láttam
egy filmet szarajevóról

azóta reszelős torkom
már-már angyalin béget

künn a farkas benn a bárány

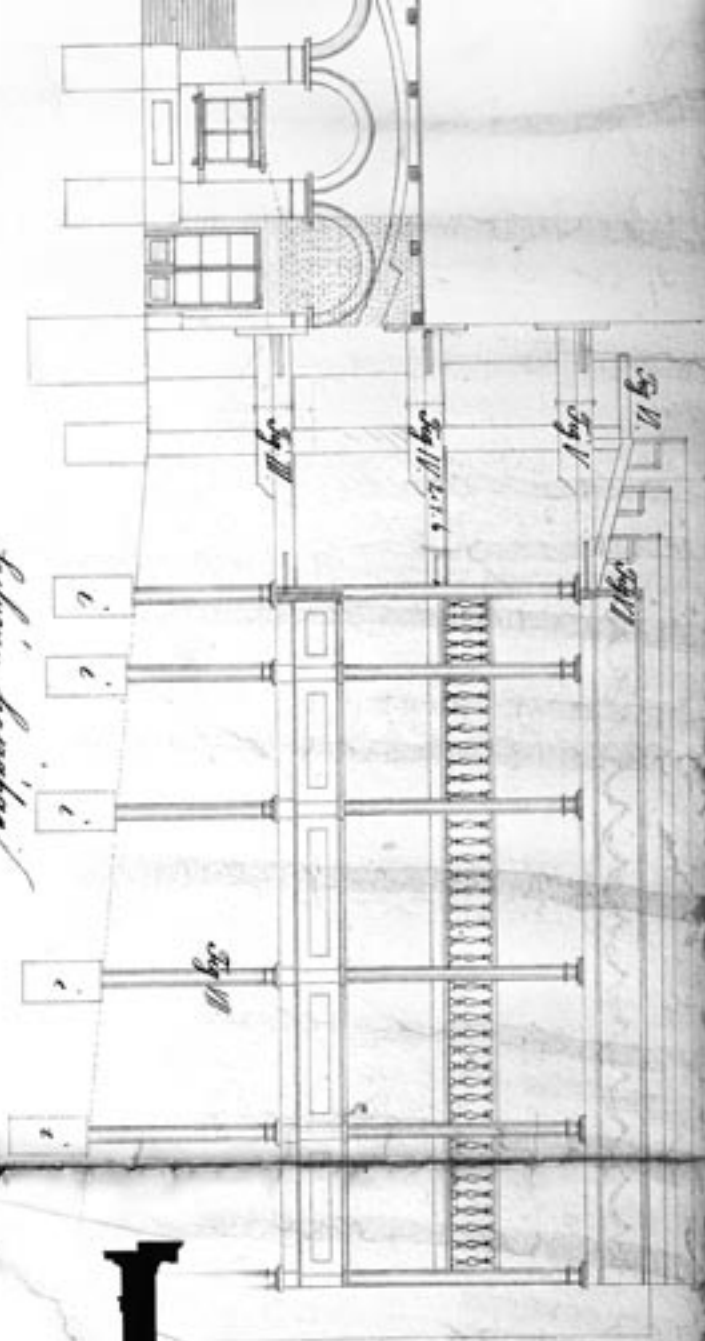
s korgó gyomorral bóklászok
billegek a tökéletes köríven

*Károlyi
Károlyi*

Károlyi

UTÓMUNKÁLATOK

Stélyny karabak.

UTÓMUNKÁLATOK

A hűlő porcelántálak,
a szürkészöld szeladonok
felületén végigfutnak
a hajszálrepedések,
s a lepattogzó zománctól
végleg leválik a pattogás.

Kiemelsz a kemencéből
egy-egy törékeny
mintával hintett tárgyat,
leülsz és hallgatod,
csattog a gőzölgő festék,
a széthulló anyag lassan
kiegészül.

Figyeled, hogy átszövi
szépen a semmi a formát,
meghasad hűlő burkában
a világ, s a réseken elillan
a test hője.

RITKÁN VET

A családi képeket egy megszurkült
pléhdobozban tartjuk.
Kidomborodó szarvasbika bőg
a karcos doboztetőn.
Agancsa ritkán vet közénk
a nappali félhomályába egy-
egy napfoltos képet, csonkolt alakot.

A dobozban egybetapad a látvány
monokróm hártýája.
Összerázódnak napok, terek,
egyszerű ünnepek.
Idegen rokonok, ismeretlen
szélfúttá koponyák –
a háttérben falnak támasztott,
férfivázás biciklik.

Túlélők és számtalan halott.
Aki húsból volt, szóból volt,
késett, evett, ásítózott.
Aki figyelte a billegő lépéseket,
megemelt, elhasalt.
Aki úgy volt, hogy nem volt,
hozzánk hasonló, aki én vagyok.

LEVARROTT SZEMHÉJAK

Nem szeretem a fényképeket. Jó lenne azt írni,
hogy viszolygok tőle, de mire mennénk
az indulatokkal ebben a pangó folyómederben,
ebben az otthonos sikátorban, ahova csillámló
homokot hord magával a déli szél.

A fénykép cöveket ver a rezgőnyakú időbe,
és kipányvázza a felhorzsolts bokákat.
Ő a kispolgár, aki egyszer szed vendégségben
a közös tálból és a szikár gazda,
aki elszántja a szomszéd földjén a barázdát.

A fénykép vádol. Fizetett tanú, cinkelt kártyáin
évtizedek elmaszatolt újlényomata.
Szakszerűen metsz el a gége porcsisakja
alatt légcsövet, izmot, ütőereket –
bebalzsamozza a kimért mozdulatokat.

Nem szeretem a fényképet, mert nem hagy
emlékezni és nem enged feledni.
Elfed és kihantol. Mert a levarrott
szemhéjak alá régi, szemcsés képet égetett
retinámra egy derűs november délelőtt.

FEDÉLKÖZ

Flekkes ingujjal letörölni a párát,
és kilesni a nedves ablaküveget,
mikor a ház rekeszei, a fűtött szobák,
a hűvös folyosók, az áttetsző köztes terek
léket kapnak egymás után.

Kilesni a felfénylő kajütblakon
a körbefalazott végtelenbe,
mielőtt recsegve megadná magát
a ködfoltos délután,
és állandósulna odalenn a pánik.

HAJNALI PANTOMIM

Ebben a jelenetben már valószerűtlenül öreg.

Lehajol egy-egy topogó galambért, kézbe veszi,
de az nyomban kisiklik a hártvás tenyéréből,
mintha bársonyos patkány lenne.

Örvös mindahány, ráadásul nyaktájon,
a begyen szabálytalan fehér foltok ritkítják
a vöröseslila tollat.

Ez az első jele, hogy semmi gyanakvás
nem hiábavaló ebben a kósza évszakban.
Felriadva mégis váratlanul pattan el tőlünk
a látvány.

Azonnal eldől, sikerül-e visszasüppedni a képbe.
Hogy csak a reggeli szűrt fénnel jöjjön el újra
a latyakos vakság.

Mert dereset, szíveset, tükröset még nem tapintott.

A CSATÁR HALÁLA

A grimasz, a szétcsúszott mosoly, hirtelen olvadt szét az arcon. Mint az a karcsú, gyertya, amit Szent Ferenc sírjának hűvös bazalttömbje

mellől loptam. Akár a forró szélvédő mögött felejtett viasz. Szivárgott el a szem fénye, miután összerogyott.

Kupac rongy, kanóc a teste. Azóta átüt a képen, újra meg újra, minden eleste. És nap-nap után a tévé előtt eszel. A kenyér is borzong a szádban.

Mohón kapcsolgatsz, tetten érni a gyöngyöző viaszt. Ahogy elillan.

STJEPAN PEHOTNIJ

Három lökhajtású gép szétkasabolta a hajnali eget, és most vörös fény szivárog nyomukban odafentről.

Ha itt lennél, téged is megérintene ez különös látvány, bár lehet, föntről is szép, ahogy a sebeken át fölsejlik a füstös földtakaró.

Ha ott vagy ugyan, ha vagy valahol, minden kételyed ellenére.

Bárhogy is, ma itt felejtett SZTK-szemüveged mögül leshettem meg, angyalaid markában hogyan sebződik fel az ég.

TÁBLAKÉP (1480)

A telkibányai oltár mestere nem rejti
redőkkel a Megfeszített ágyékát,
az áttetsző szövetet pusztán néhány
fénylő vonás jelöli.

A felfedett bőrt, a ritkás szőrzetet
így nem hagyja nyugton a pásztázó tekintet.
A teremtő szerv szemérmesen csonka,
befejezetlen,

mint a megváltás abban a pillanatban.
A teremtés véres mérleghintája most
nyugvópontra ért.

Konvencionális gyász és pestises irónia.
Lázár húsa nem foszlik tovább.

SOKÁIG KÓSTOLGATTALAK

Sokáig kóstolgattalak. A keserű szirup
volt ilyen, a köhögéscsillapító,
amit sosem tudtam egyszerre lenyelni.

Óvatosan szoktattalak magamhoz.
Csökkentett adagokban,
hogy a gyanakvó szervezet
éberségét kicselezzem,
és ne lökje ki a vendéganyagot,
ahogy a köröm alá szakadt szálkát.

Pedig rájöhettem volna,
az ellenállásnál sokkal rosszabb,
ha telítődnek a sejtek.
Alaposan belaktam egyenlőtlen
viszonyunkkal,
s most tunyán elterülve várom,
hogy megmentés magadtól,
vagy szűkülő ostromgyűrűdben
a végsőkig éheztes.

NYERS HÚSSAL

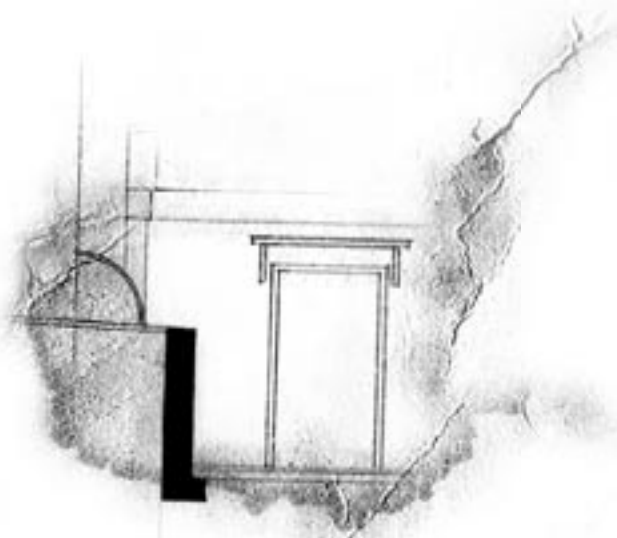
A rozmaring talán eszembe juttat,
ma megidéz belőled valamit.

A kertet, agyagot, a puha levegőt –
zöld üveg alá búvó páfrányokat.
Foltos zsályát, tátikát, árnyékba tett
jézusszívet.

Áthozza az oszlás könnyű illatát,
a nyarat, a kásás, hideg dinnyét,
a boldog vacogást a meggyfa alatt.

A rozmaringot nyers hússal keverem,
tárkony, babér, kesernyés gyömbér,
tejföl és borecet.

Ha megőrlik sárga fogaim, talán megérint,
kertedben ring, rohad a rozmaring.

HASZNÁLATI UTASÍTÁS

Ezt a kagylót itt, kérges tenyeredben,
mely ravaszul belemarta magát
a sós sziklába,

a megcsontosodott ujjpercet
figyelmesen kocogtasd,
ropogtasd meg féltéglával,
püföld el egy szutykos,
keményre aszott felmosóronggyal,

s míg átsiklik a hold a szikes hullámokon,
süllyeszd zománcvödör didergő vizébe,
ahol kiszuszogja a homokot
a fűrészfogak közül,

nehogy az iloki rizling száraz gőzében,
a kakukkfű, a babér
és a fokhagyma jótékony bűzében
a porrá őrölt karsztot,

nehogy lelkével együtt
a tenger fanyar gyöngyházfényét
is serpenyődbe lövellje.

RÉGES-RÉG KI KELLETT VOLNA

Réges-rég ki kellett volna főznöm fortyogó,
enyves lében téged, mintha újévi kocsonyát,
lassú tűzön leválasztanom a csontokról hú sod,

szépen lefejtve róluk a megtapadt hártyát, inakat,
át kellett volna szűrnöm szétmálló tested,
porcelán tálba mérnem néhány nagyobb adagot,

és megóvnom, mint egy összedrótózott leletet,
mit nagy gonddal fejtettek ki a megkövült iszapból,
megóvnom a fényesre sikált csontokat.

CSIGOLYÁNKAT

A macskákat megnyújtják néha
egyetlen határozott rántással.
Ekkor valahol a nyak alatt
elpattan a gerinchúr,
akár a gyöngysor zsinórja,
és szétgurulnak az apró csigolyák.

A test finom remegését pedig
még sokáig megőrzi a tenyér.

Legyen határozott és kegyetlen,
de szorítása nem túl erős,
hogy szakadjon, ne roppanjon,
ne zúzódjon a gerinc;

különben nem vetheti ki,
mintha gyöngyházutánzat volna,
nem vetheti ki csigolyánkat a föld.

MÚBŐR

Ha a nejlonzokninál maradok,
talán másképp alakul minden,
talán nem tapad bőrömhöz
úgy ez a vers sem,
akár izzadt lábfejemre
a műszálás, fekete zoknik,

vagy időben hozzászokom
a légszomjhoz,
hogya a műbőr cipőkkel
együtt le nem cserélem,
el nem dobom az utolsó,
testemhez simuló műanyag holmit,

ha reggelenként még mindig
beléjük bújtatnám a lábam,
a savanykás lábszag,
a cipőkben csúszkáló, izzadt talpak
nap mint nap figyelmeztetnének
valami elkerülhetetlenre.

GALAC SIN

Törölköző nyomán a bőr.
Nap nap után kopik rólam,
és elmatatok
a felpuhult hámsejteken.

Ha jól kiáztam, galacsint
gyúrok az elhalt anyagból,
ha sokat gyúrom, szürke lesz
az összetapadt tiszta bőr.

Foszlanak zivatar után
az ujjak közt a másnapok,
az irhám egyre vékonyabb,
már kibukkant a hús, a csont.

MEGHAL ÉS ELCSODÁLKOZIK

Jó Gazduram, már megint megszopattál,
botlókövedtől újra elhasaltam.
Unt vendéged, bár tele még a nagy tál,
úgy küldöd el, hogy nyájasan marasztal.

Még nem hiszem, hogy nem nő majd a szőröm,
mint a zsírparé, a mellkas parlagán,
hogy azzá lettem én is, mint a csődör,
akit kiherélt egy égi sarlatán.

Még nem hiszem, hogy nem jut jó kadarka,
több kéknyelűt gégém nem tüntet el,
az nem lehet, hogy annyi szívet faltam,

és bennük soha már nem lüktetek.
Még azt hiszem, hogy mindez nem igaz,
nem utolsó ez, hogy jól megszívatsz.

MAGYARÁZAT

Bőröd alá költözik néha egy állat,
felfal ott mindent, amit találhat,
roppan a tested, a roskatag oltár,
nem lehetsz többé, aki voltál.

Állatbőr alá költözöl néha,
herseg a tested, duzzad a véna,
falod a semmit, a tűnő teremtést,
sohase voltál, aki lehettél.

ÁTDÖF A TOLLHEGY EGY TÉLI LEGYET

Míg a jegyző úr a tragédiát írja,
kilenc lúdtollat koptat el tövig,
kilenc fázós csapás mellett siklik a szem,
a gyáva, a sűrű semmi felé.

Egy évig farag a kéz, kapar, felnyüszít,
ragacsos kozmoszt hörpöl a papír;
egyre vékonyodó, vastagodó vonalak
kaszabolják szét nyúglódó testünk.

Fogyatkozván szebben csordogál a tinta,
hamar rámar a lapra a friss hegy,
forog a gép ész, míg az alkotó pihen,
átdöf a tollhegy egy téli legyet.

Megérti végre, ahogy férget az alma,
mikor a magházat csócsálja már,
a tragédiákat miért nem értik,
míg elcsitul az állat a tollán.

A HIDEG LAPOK MOHIKÁNJA

Lapalji jegyzet egy Maurits-képhez

Ha szúnyog lennék, téli szúnyog,
lépcsőházi félhomályban,
huzat cibálta testem gúnyos
emléke lenne a nyárnak.

A hideg napok mohikánja,
ki éhezik, ha jóllakott,
ki mást se akar, csak a mára
foldozni még egy holnapot.

Kitolni tavaszig a játszmat,
elodázni vereséget,
amíg a vér zenéje átjár
csörömpölő véredényen.

Ha szúnyog, kit nem érhet vérvád,
míg le nem hull, lesi a prédát.

GALAMBCENTRIFUGA

Mint mosásban kavargó zoknik,
egymáshoz verődnek a szárnyak.

Mint centrifugában a bolyhos,
tarka holmik, verdesnek szüntelen
egy pont körül a kifacsart íven,
feljebb és feljebb pörögve.

Ebben a légi tarka-mosásban
összerázódnak lassan a színek,
kikékülnek mind, az *örvösök*,
csuklósok, *tükrösök* meg a *kíkek*,

s kipördülve a tető erőteréből fel-
szippantja őket a kékség.

SZÁMADÁS

Huszonhat éve nyomja testemet a lékör
súlya. Majdnem azt írtam, huszonhét,
pedig nem is. Hétegészhatvankilencszáz-
ad kilométernyi levegőoszlop.

Ha felugrok, úgy százöt centire emelkedik
el talpam a talajtól, ha felhúzom a lábam,
kábé százötvenkettő. Egy G-vel ránt vissza
magához a Föld, némi hezitálás után.

Állítólag ez a holtpon. Tetőtérben lakom,
a negyediken, mégsem jutottam közelebb
fikarcnyit sem a teremtóhoz.

A galambok itt húznak el a fejem fölött,
de jobban kedvelem a balkáni gerléket.
Ők sose szarnak a tetőablakra.

MANZÁRD

Megposhad ez a téli napom is.
Levet ereszt, akár a zöldülő hús,
nyers, fénylő latyakot.

Ki kell húzni valahogy éberem,
majdnem mozdulatlanul,
míg a hold lecseréli a napot.

Majd akad a tévében meccs,
netán film a reklámok között,
tűrhető, de mindegy is milyen,
ha a szembogár nem körkörös.

Követni a fény útját a falon,
nem gondolni közben semmire,
fixálni egy ponton a plafont,
míg magára visszahullik a tekintet.

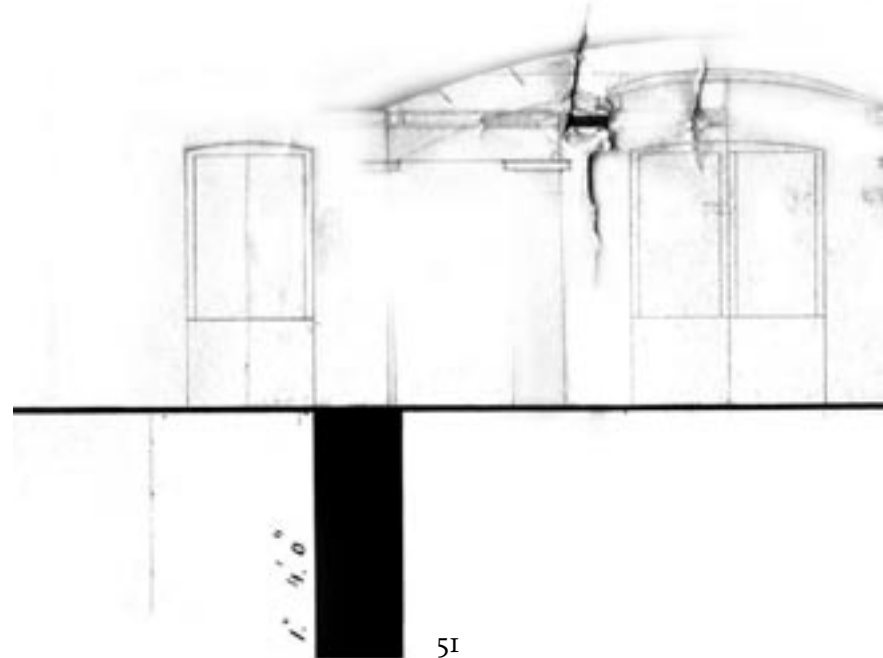
JELENTÉS AZ EGYSZEMÉLYES TÖRZSRŐL

Néha kiterjesztem a rezervátumot.
Ilyenkor enyém az utca vagy a fél város,
de hamar visszaüt ez az elbizakodottság.

Leginkább faltól-falig terjed a vadászterület,
tested felszíne, a mélyebb rétegek,
s a végtagok perifériája.

Ahogy a kihalás szélén lévő törzsek
felfalják a zsíros skalpok alatt
bűvös ígét csempésző hittérítőket,

lassan felemésztem én is a tartalékokat.
Így portyázok a határzónában.
Néha kiterjesztem a rezervátumot.

SEMMI HISTÓRIA

Ha nincs határ, szertefut a rémület.
Senkiföld a földön minden felület.
Mert súlyosabb a lélek, mint a korpa,
kört firkál a test köré a porba.

TEREPGYAKORLAT

Mint a mesében a gyáva janicsár,
aki mindig hibát hibára halmoz,
és veszélyt érez minden árva neszben,
alig él, lihegve tapad a falhoz;

markában izzad a pompás kis szablya,
kettéhasad a ráhulló hajszál,
haza menne mindjárt, hogyha lehetne,
fasz kivan, hagyná másra a hajszát;

de tovább cibálja testét az ösvény,
ha kúszva, ha mászva, le nem cövekel,
míg végre vidáman vattacukor-vér
nem habzik a színes utcaköveken.

STRATÉGIA

Ennél is távolabb kellene merészkedni
ezután.

Az óvatos orvlövész mohóságával
sikátorról sikátorra settenkedve
elfoglalni néhány hadállást.

Mintha ellenanyag terjedne a testben
– pusztán a bőrpír jelzi a kiszemelt
terület határát.

Mindig tovább osonva körbehugni
a hátország csendjét,

majd megtévesztve önmagunkat is,
a visszavonulás leplében fejvesztve
menekülni.

ESŐS ÉVSZAK

Beázik a konyhánk.
Előttem ételmaradék,
mindennapi mitológiairomok.

Figyelem, hogyan rajzolódnak
át a penész-térképek,
figyelem a lassú hódítást,
ahogy a szívós mikrobák
újabb és újabb mézrögre tapadnak.

Hetek, hónapok óta ülök így,
mozdulatlanul, lassan az asztalon
pihenő tenyérre kúszik a penész.

Fel a könyékig és tovább.

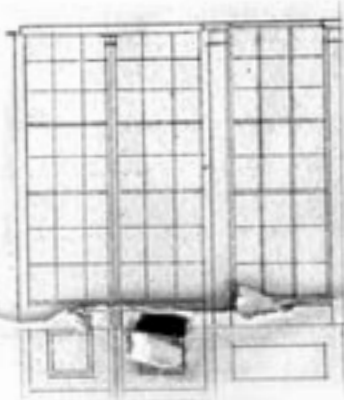
NEGYVENWATTOS IZZÓK ALATT

Ne rendezd át többet a lakást.
Maradjon minden a régiben,
a délután fagygyús homályát
ne bolygassa semmi változás.

Legyen rezervátum a hely,
hol lassan porladnak napjaink,
kisváros, ahol körbeér a hír.

Ne told el a szekrényt, az asztalt,
a szobában ne mosd föl a padlót.
Hadd rétegződjön ránk a por
tapasztalata.

Ne mozdulj, zárjon magába az este
húsa, mint egy faragott szarkofág,
öntelten és feloldhatatlanul.

KULCSOS

Hová tűntek el a zsebemből a kulcsok –
Festő utca, Mátyás tér, Munkácsy utca,
a nehéz bükk ajtók, szálkás kapuszárnyak,
menedékházak és albérletek kulcsa;
ahol térképet firkált a falra a víz,
a Bér Imre utca egy, az első otthon,
persze akadtak hideg vendégszobák is,
Rodostó, Róma, kicsi Zenta és London.

Hol a Partizanska Baza negyvennégyben
a mályvakert, a kisház, a tökfőzelék,
hol lehet a fészker, a galambház kulcsa,
a bádogkapuval eltűnt két ölelés;
és új ajtót tettek a Vardár utcában,
ahol a csöngőre még felpattan a zár,
de elnémul egyszer a szülői ház is,
ahogy kihál a nyelv, a gót, avar, kazár.

Lepecsételt szobák, bérházak, udvarok,
virágos tapétába csomagolt terek,
verejtékszagú fiú- és férfízónák,
burjánzó, meredek, de otthonos terep.
Hová tűnhetett el ennyi kulcs zsebemből,
a mérges nyáron ott a rozsdaszín lakat;
jó volna végre előkotorni őket,
és megnyitni mindahány elbontott falat.

MEGFESZÜLT AKKOR

Mikor felejtettem el a frissen kaszált fű illatát,
a megtépett fűszál keserű sebét.
Mikor felejthettem el szálanként azt a legelőt.
A finom fűrészfogakat, a módszeresen
kivérzett, lehántolt bőrt.

A tehéntrágyás legelőt, s a labda mezítelen
csattanását a vörösfenyő kapufán.
A labdát. Istenem, megroppanó üvegcsontjaim
mióta nem ismerik a labdát a puha talajba varrt
csillagpázsiton.

És mikor híztam bele ebbe az ismeretlen testbe.

A fagyalsövény mögül valaki tegnap este ezt
a kérdést lótte keményen felém.
Megfeszült akkor ez az eltunyult test, kereste,
hová passzolhat tovább.

HARMINC FÖLÖTT

Vesz egy szőlőt, direkt termőt, távol a várostól,
dombon vagy lejtőn, mustja nehezen forr ki,
bora karcos lesz, ha cukrozza, édes.

Ritkán jár ki, ha elfagynak a vesszők,
kifogást keres és büntudat marja.
Helyébe káposztát ültet, mogyorót, szomorúfüzet
– lombját széthasogatja az éles július fénye.
Nem ír, csak olvas.

Lesz kutya is, mérges, fekete pásztor,
láncra veri és eloldozza.
Durva a játék, megüti, ha felhasad kezén a bőre.
Idegent, barátot, mindenkit elmar.

Kell pár gyerek is, hozzá hasonló, furcsa nevekkal.
Metszett szemű, bátor és önző, aki rá se néz,
hogya öreg lesz.

Fiú is kell, akivel kapura lőhet, aki fél tőle,
ahogy ő az apjától. Nem lesz aljas, érzélgős, se bölcs,
jót soha nem tesz, nem ad és nem kap.
Nem ír, csak olvas.

DIAGNÓZIS

Ha bizonyos idő elteltével
ujjaink duzzadó méhet tapintanak,
az terhességet jelez.

Bizonytalanság esetén a vizeletet
hím békába fecskendezzük –
az acéltű kerülje a szervek
lüktető útvesztőit.

A terhességi hormonok hatására
gyöngyöző ondósejtek tapadnak
meg a kloáka falán.

Ezt hívjuk pozitív békareakciónak.

A műveletet addig ismételjük,
míg az átluggatott bőr igazgyöngyöt
nem szitál nyálkás tenyerünkbe.

MÉRGET BONT

Szeretnék egy képet magammal cipelni,
míg szuszogok, és nem dönt le a járvány,
ott az összetapasztott szemhéjak alatt
tovább csempészni a tegnapi látványt.

Gonosz kis kacagásod az asztal sarkán,
az arcod, a tollpihés ördögi arcot,
hogyan taroltak a kezedből a kártyák,
halomra lövettél, te, veretlen harcos.

Jó volna azt a pillanatot magammal
vonszolni, míg mérget bont bennem a máj,
amíg csonttá kopnak térdemben a porcok,
van rajtam hús, amit a nyű ledarál.

Vitted a tromfot, zakatolva nevetél,
remegett, rúgott méhedben a gyermek,
és két antik érme tapadt a ruhádhoz,
mikor duzzadó melleid megeredtek.

APADAL

Azzá válni, amit apának mondanak,
olyan, hogy egyszer csak észre sem veszed,
mondjuk, épp iszod a sört, jön egy pillanat,
ahogy nevedről lelép az ékezet,

és már nem benned szűrnek a barna vesék,
csámpa lábodon nem nő köröm tovább,
amit bőrödnek tudtál, másnak menedék,
új íny löki ki az évek zápfogát;

kiválik belőled a láz, a tériszony,
ahogy héjából az érett mandarin,
és kívüled lüktet az a marék izom,

amit lustán szívnek szoktál mondani.
Apának lenni az, bár sose valld be,
hogy egyszer élsz, de számtalanszor halsz meg.

MINT A BIKA, KIT A SZOKOTT

Mint a bika, kit a szokott
karából műtehénhez visznek,
s noszogatják hosszasan,
mázsás tagokkal nehezedjen
különös párjára,
hogy megcsapolva őt e csellemel
szétporciózzák a taglózás előtt,

mint a bika, ki járatot kutatva
buzgó dákával folyton
eldőf a test mellett,
kit a hiány alig ejt zavarba,
s mind dühöttebb
tempóban luftol újra meg újra,
míg nem csordul valahogy
lombikba a nedve,

úgy élek én is, mint a tenyészbika,
szüntelen döfködöm a semmit,
kóstolgotom mindegyre mohóbban,
próbálnám magamévá tenni,
s a matatással folyton szétszórom magam.

TARTALOM

HOMOKFÉREG

Mintha por	9
Hideg mondatok	10
Rianás	11
Vackot kapar	12

SZARAJEVÓBAN NEM

<i>szarajevóban nem lehetsz turista</i>	17
<i>szarajevóban olcsóbb a túrós</i>	18
<i>szarajevóban akaratlanul is</i>	19
<i>szarajevóban milyen vékonyak</i>	20
<i>szarajevóban a fák a legnaivabbak</i>	21
<i>szarajevóban meg kellett volna venni</i>	22
<i>szarajevó a szőrös kezű asszony</i>	23
<i>szarajevóban két napig égett</i>	24
<i>nem szarajevóban láttam</i>	25

UTÓMUNKÁLATOK

Utómunkálatok	29
Ritkán vet	30
Levarrott szemhéjak	31
Fedélköz	32
Hajnali pantomim	33
A csatár halála	34
Stjepan Pehotnij	35
Táblakép (1480)	36
Sokáig kóstolgattalak	37
Nyers hússal	38
Használati utasítás	39
Réges-rég ki kellett volna	40

Csigolyánkat	41
Műbőr	42
Galacsin	43
Meghal és elcsodálkozik	44
Magyarázat	45
Átdőf a tollhegy egy téli legyet	46
A hideg lapok mohikánja	47
Galambcentrifuga	48
Számadás	49
Manzárd	50
Jelentés az egyszemélyes törzsről	51
Semmi história	52
Teregyakorlat	53
Stratégia	54
Esős évszak	55
Negyvenwattos izzók alatt	56
Kulcsos	57
Megfeszült akkor	58
Harminc fölött	59
Diagnózis	60
Mérget bont	61
Apadal	62
Mint a bika, kit a szokott	63

FELHASZNÁLT KÉPEK JEGYZÉKE

Szabadka szabad királyi város térképe, 1878.

A Sándor-Szabadka-Palicsfürdő villamosvonal tervrajza.

A szabadkai Városi közvágóhíd tervrajza, 1934.

A szabadkai Pest Szálloda és Városi színház tervrajzai.

A palicsfürdői Nádas Szálló alap- és keresztmetszeti rajza.

/Szabadkai Történelmi Levéltár/

Fiatal Írók Szövetsége
Budapest, 2010

info@irok.hu • www.irok.hu
Felelős kiadó: Bednatics Gábor
Sorozatszerkesztő:
Sütő Csaba András és Szalai Zsolt
Felelős szerkesztő: Mészáros Márton
A kötetet tervezte: Czipor Adrienn

Nyomdai munkák:
mondai Kft. • Budapest
www.mondai.hu

kollararp@gmail.com • www.kollararpad.net

HU ISSN 1589-5025
ISBN 978-963-7043-34-5